

Glavni pretres 23.04.2010.

Izveštaj: Nataša Kandić i Slavica Jovanović, punomoćnice oštećenih

Saslušanje svedoka Mate Mađarevića

Na dan napada na Lovas 10.10.1991, nalazio se u podrumu kuće komšije Josipa Turkalja.

Napad je počeo granatiranjem sela, a vojska je ušla iz pravca Opatovca. Niko iz sela nije pružio otpor. Sutradan je čuo da mora da stavi beli čaršaf na kapiju i dok je to radio nekoliko vojnika ga je uhapsilo i odveli su ga u dvorište Zemljoradničke zadruge. Tu je video optužene Ljubana Devetaka i Milana Devčića. Obojica su bili u uniformi i naoružani automatskim puškama. Radio je na istovaru nekih stvari, a onda je optuženi Milan Devčić pitao optuženog Lubana Dvetaka *Šta ćemo sa Matom*, na šta je on rekao *Preko, tamo u mehaničku radionu* i rukom pokazao u pravcu mehaničke radionice, gde ga je optuženi Devčić zatvorio. Tu je bilo zatvoreno oko 30-40 meštana Hrvata, među kojima su bila braća Darko i Željko Pavličić, Franjo Panda, Marko Damnjanović, Josip Jovanović, Emanuel Filić, Ivica Đaković, Jakov Peulić, Berislav Filić, Boško Bođanac, Luka Marić i Pero Bođanac. Tu je proveo tri dana, a onda su po njega došli optuženi Milan Radojčić i Milenko Rudić i odveli ga da popravi agregat. Optuženi Milan Radojčić je tada bio komandant TO Lovas, nosio je uniformu i bio je naoružan. Sledeću noć proveo je u policijskoj stanici, koja se nalazila u kući Bore Kesera. Sutradan je pušten sa obavezom da se svakodnevno javlja u Zadrugu, gde je dobijao naloge za obavljanje radne obaveze. Tu radnu obavezu obavljali su samo meštani Hrvati, dok Srbi to nisu morali. Za kretanje kroz selo trebala mu je propusnica.

Na dan napada ubijen je njegov otac. U kući u kojoj su živeli njegovi roditelji ušlo je nekoliko naoružanih vojnika koji su njegovog oca pitali gde su mu sinovi i rekli mu da pođe sa njima. Ubijen je u susednoj ulici, u kući Andrije Matića. Na njihovu porodičnu kuću bačena je bomba od koje i sada postoji trag. Tomislav Šelebaj ih je dobovanjem u bubanj 17.10.1991. obavestio da u 16:00 časova svi muškarci moraju da se jave u Zadrugu. Pri dolasku vojnici su ih pretresali i tukli i naredili im da sede u klupama. Na tremu iznad dvorišta bio je postavljen mitraljez. U dvorište Zadruge došao je optuženi Ljuban Devetak i naredio da odatle izađe *radni vod*, među kojima je bio i on. Odveli su ih u kuću Mirka Milića, gde su proveli noć. Sutradan je dvorište zadruge bilo isprano vodom, a na ulici se video krvav trag od patika. Popodne tog dana, svedok, Ivica Poljak i Josip Turkalj, pomagali su seoskom doktoru Slobodanu Kačaru dok je pružao medicinsku pomoć ranjenima na minskom polju.

Pitanja zamenika tužioca

Hapšenje, zatvaranje i ubijanje meštana Hrvata vršeno je i nakon događaja na minskom polju. Od pripadnika jedinice *Dušan Silni* poznata su mu lica *Aca Grk*, *Pljoka ili Kljoka* iz Dobanovaca, Petronije i Zoran iz Pančeva. Pre napada na selo vođeni su pregovori o predaji oružja između meštana Lovasa i JNA.

Pitanja branilaca optuženih

Optuženi Devetak bio je glavni organizator ovih događaja u Lovasu. On je u selo doveo paravojnu jednicu *Dušan Silni* i bio njen komandant. Pripadnici te jedinice bili su njegovi telohranitelji. Tenkove je prvi put video u selu pre podne, 11.10.1991. Milenko Rudić bio je lični vozač Ljubana Devetaka. Krajem oktobra ili početkom novembra, saslušavao ga je Đorđe Ivković u vezi sa proslavom osnivanja HDZ-a u Lovasu.

Pitanja optuženih

Optuženi Ljuban Devetak i Milan Devčić osporavali su da ga je 11.10.1991. optuženi Devčić po nalogu optuženog Devetaka zatvorio u mehaničkoj radionici gde je prveo tri dana. Svedok je svoj iskaz potvrdio veoma ubedljivo.

Pitanja punomoćnica oštećenih

O ubistvu oca obavestili su ga Berislav Filić i Jakob Peulić, koji su mu rekli da su zajedno sa Ivicom Filićem pronašli telo njegovog oca u kući Ante Mikića. U dvorištu zadruge 11.10.1991. istovarivao je nameštaj i druge stvari donete iz hrvatskih kuća. Ranjene sa minskog polja u seoskoj ambulanti su čuvali vojnici. U periodu od napada na selo do događaja na minskom polju, u Lovasu se nalazila vojna jedinica iz Valjeva.

Komentar:

Svedok je saslušan putem video-konferencijske veze iz Županijskog suda u Vukovaru.

Fond za humanitarno pravo